

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون			
شناسنامه درس	کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده		
درس پیش نیاز	کارآموزی پزشکی اجتماعی و خانواده		
نوع درس	نظری	عملی	
تعداد واحد و ساعت آموزشی	واحد ..... ساعت .....	یک ماه یا ۴ هفته (مدت کارگاه های توجیهی در طول دوره حداکثر ۵ روز حضور در عرصه های شهری ۷۰٪ و عرصه های روستایی ۳۰٪ از دوره را بر اساس توزیع جمعیت در کشور شامل می شود	
هدف های کلی: حیطه شناختی: حیطه نگرشی: حیطه هارتي:	<p>در پایان این چرخش آموزشی در راستای تحقق توانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان پزشکی عمومی کارورز باید بتواند:</p> <p>۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.</p> <p>۲- ارزیابی مدیریت و کاهش عوامل خطر را به درستی و با موفقیت برای مراجعین انجام دهد</p> <p>۳- برنامه های سلامت کشوری را به درستی اجرا و حسب مورد نقد نماید</p> <p>۴- مهم ترین عوامل خطر و مشکلات سلامت جمعیت یا منطقه تحت پوشش در فیلدهای آموزشی را بررسی و اولویت بندی نماید و با توجه به امکانات موجود راهکارهای مناسب و برنامه عملیاتی لازم را با عنایت به همکاری های درون و برون بخشی تدوین و ارائه نماید</p> <p>۵- خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماری های شایع و اولویت دار را در سطح فرد، خانواده و جامعه نقد کند</p> <p>۶- یک طرح در قالب تحلیل، اولویت بندی و حل مشکل را اجرا کند</p> <p>۷- شاخص های بهداشتی را بر اساس کار با سیستم الکترونیکی سلامت محاسبه و تحلیل نماید</p> <p>۸- راهکارهای ارتقای شاخص های سلامت را با استفاده از راهکارهای پایش و ارزشیابی در منطقه را پیشنهاد نماید</p> <p>۹- توانایی اخذ شرح حال جامع، یکپارچه و کامل را در بزرگسالان، کودکان، زنان باردار و سالمندان در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز جامع خدمات سلامت داشته باشد</p> <p>۱۰- توانایی معاینه فیزیکی عمومی و جامع بزرگسالان، کودکان (برحسب تقسیم بندی رایج سنی)، زنان باردار و سالمندان با رعایت حریم خصوصی بیمار و آگاهی از حدود شرعی مرتبط در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز جامع خدمات سلامت داشته باشد</p> <p>۱۱- اصول و راهکارهای صحیح ارجاع به سطوح بالاتر را به کار بندد</p> <p>۱۲- ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را در سطح فرد، خانواده و جامعه انجام دهد</p> <p>۱۳- روش ها و شیوه های جلب حمایت همه جانبه Advocacy را در حل مشکلات بکار ببندد</p> <p>۱۴- روش های تشخیص زودرس و غربالگری بیماری های شایع را در سطح فرد، خانواده و جامعه به کار ببندد</p> <p>۱۵- نسخه های لازم را بر اساس اصول تجویز منطقی داروها بنویسد</p>		
شرح درس	در این چرخش آموزشی کارورز باید از طریق حضور در عرصه های پیشنهادی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزشی مورد نیاز در قالب کارگاههای توجیهی توسط گروه پزشکی اجتماعی و خانواده برگزار شود. عرصه های پیشنهادی آموزشی:		

<ul style="list-style-type: none"> <li>• مراکز خدمات جامع سلامت شهری یا شهری و روستایی</li> <li>• خانه های بهداشت</li> <li>• کلینیک پیشگیری</li> <li>• کلینیک پزشکی خانواده</li> <li>• خانه های سلامت و سرای محله شهرداری ها (در صورت امکان)</li> <li>• مرکز بهداشت شهرستان</li> <li>• بازدید از مراکز نگهداری سالمندان، کودکان بی سرپرست، زندان ها، ..... (در صورت امکان)</li> </ul> <p>در صورت امکان و ایجاد امنیت و ایمنی برای دانشجویان ترجیحا بیتوته در مناطق روستایی توصیه می شود</p>	
<p><b>شرح وظایف پزشک و تیم سلامت در قالب طرح پزشک خانواده</b></p> <p><b>برنامه های سلامت کشوری</b></p> <p>نحوه محاسبه میزان ها و شاخص های بهداشتی</p> <p>عوامل اجتماعی موثر بر سلامت</p> <p>نحوه ارزیابی، مدیریت و کاهش اثر مهمترین عوامل خطر سلامت و اصلاح روش زندگی را در سطح فرد (با رویکرد بالینی)</p> <p>عوامل اجتماعی موثر بر سلامت</p> <p>روشهای تشخیص زودرس و غربالگری بیماریهای شایع و اولویت دار</p> <p>چگونگی اجرای برنامه های سلامت و دستورالعمل های کشوری</p> <p><b>نحوه ارزشیابی برنامه EPI</b></p> <p>نحوه نقد عملکرد کارکنان نظام سلامت در مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت</p> <p>راهکارهای افزایش انگیزه و توان علمی و اجرایی کارکنان مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت</p> <p>برنامه مراقبت از یک بیماری و بررسی گام به گام یک اپیدمی فرضی</p> <p>تعاریف مورد مشکوک، محتمل و قطعی بیماری های تحت مراقبت</p> <p>نحوه گزارش دهی بیماری های مشمول گزارش اجباری</p> <p>عدالت در سلامت</p> <p>انواع بیمه ها و نقش آنها را در تحقق عدالت یا بی عدالتی در سلامت</p> <p>روشهای مختلف آموزش سلامت در سطح فرد، جمعیت ها و جامعه</p> <p>اصول مشاوره و روشهای برقراری یک ارتباط موثر</p> <p>مفاهیم <b>cost effectiveness</b> و <b>cost benefit</b></p> <p>مراحل تدوین و اجرا و گزارش پروژه تحقیقاتی از نوع <b>HSR</b></p> <p>اصول تجویز منطقی دارو</p> <p>مدیریت خدمات و مراکز بهداشتی درمانی</p>	<p>محتوای ضروری</p>
<p>ارزیابی تئوری: آزمون کتبی یا شفاهی در پایان بخش- 50%</p> <p>ارائه <b>Log Book</b> و ارزیابی عملی (OSCE)- 50%</p>	<p>شیوه ارزشیابی دانشجوی دانشجو</p>

\* کتاب جامع بهداشت عمومی نوشته دکتر حاتمی و همکاران  
\* کتاب تدوین، اجرا، آثار استراتژی منابع انسانی، تألیف پیتر بامبرگر و ایلن مشولم - ترجمه دکتر  
علی پارسائیان و دکتر سید محمد اعرابی،  
\* Clinical preventive medicine/ edited by / Richard S . ling. Donald D .  
Hensrud.  
\* کتاب اصول مدیریت نوشته علی رضائیان، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی  
دانشگاهها (سمت)

- با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در بخش ها و دانشکده های مختلف لازم است برنامه و راهنمای یادگیری بالین مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی و با در نظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فراگیران قرار گیرد.
- در هر راهنمای یادگیری بالینی علاوه بر مهارتهای فوق ، روشهای مراقبت و مشاوره و آموزش که کارورزی باید شناخت کافی و مهارت در مورد آنه ا را کسب نماید بایستی مشخص شود.
- میزان و نحوه ارائه کلاسها نباید به نحوی باشد که میزان و نحوه ارائه کلاسها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در عرصه و کسب مهارت های عملی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند.
- لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی کارورز بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین ، اعلام و اجرا شود تایید برنامه ، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است.
- نظارت میتواند توسط سطوح بالاتر ( دستیاران ، فلوها و ، استادان ) اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران ، امکان تحقق اهداف یادگیری کارورزان و کسب مهارت در انجام مستقل پروسیجرهای ضروری مندرج در سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی نیز فراهم گردد.
- تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

## ضرورت سنجی عناوین مباحث

ردیف	عنوان مبحث	کاربرد		اهمیت موضوع (اصلی و ضروری: مطالبی که دانش آموخته دکترای پزشکی عمومی باید بداند.)				
		پایه	بالینی	5-مطالبی که باید بداند و بتواند بکار ببندد	4-مطالب اصلی و ضروری که باید بداند	3-برای یادگیری مطالب اصلی ضروری است.	2-برای یادگیری مطالب اصلی کمک کننده است.	1-آگاهی در حد آشنایی کافی است.
1	شرح وظایف پزشک خانواده		✓	✓				
2	برنامه های سلامت کشوری		✓	✓				
3	نحوه محاسبه میزان ها و شاخص های بهداشتی		✓	✓				
4	عوامل اجتماعی موثر بر سلامت		✓	✓				
5	نحوه ارزیابی، مدیریت و کاهش اثر مهمترین عوامل خطر سلامت		✓	✓				
6	عوامل اجتماعی موثر بر سلامت		✓	✓				
7	روشهای تشخیص زودرس		✓	✓				
8	چگونگی اجرای برنامه ها		✓	✓				
9	نحوه ارزشیابی برنامه EPI		✓	✓				
10	نحوه نقد عملکرد کارکنان		✓	✓				
11	راهکارهای افزایش انگیزه		✓	✓				
12	برنامه مراقبت از یک بیماری		✓	✓				
13	تعاریف مورد مشکوک، محتمل و قطعی بیماری ها		✓	✓				
14	نحوه گزارش دهی بیماری		✓	✓				
15	عدالت در سلامت		✓	✓				
16	انواع بیمه ها		✓	✓				
17	روشهای مختلف آموزش سلامت		✓	✓				
18	اصول مشاوره		✓	✓				
19	مفاهیم cost effectiveness و cost benefit		✓	✓				
20	HSR		✓	✓				
21	اصول تجویز منطقی دارو		✓	✓				
22	مدیریت خدمات و مراکز بهداشتی درمانی		✓	✓				